



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 203/2024-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4Csp/36/2018 po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 156/2023-30 z 13. júla 2023 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4Csp/36/2018, a to v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 156/2023-30 z 13. júla 2023. Sťažovateľka sa tiež domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka zároveň navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia. Sťažovateľka v doplnení svojho podania doručeného ústavnému súdu 15. marca 2024 vypustila zo svojho petitu návrh na vydanie príkazu konať vo vzťahu k okresnému súdu, pretože ústavný súd už v náleze č. k. III. ÚS 205/2020-45 zo 4. februára 2021 uložil právnomu predchodcovi okresného súdu (Okresnému súdu Piešťany) príkaz konať a tento dopadá aj na nástupnícky okresný súd. V ďalšom

doplnení svojej ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 21. marca 2024 sťažovateľka doplnila, že okresný súd zrušil pojednávanie nariadené na 26. marec 2024 z dôvodu zmeny zákonného sudcu, pričom neurčil nový termín.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva že ústavný súd už v dvoch prípadoch rozhodol o porušení práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, a to nálezmi č. k. III. ÚS 205/2020-45 zo 4. februára 2021 a č. k. III. ÚS 156/2023-30 z 13. júla 2023.

## II.

### Argumentácia sťažovateľky

3. Vo svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľka opakovane zdôrazňuje, že napadnuté konanie od podania žaloby trvá už päť a pol roka a stále nie je ukončené ani neprávoplatne. Od posledného nálezu ústavného súdu pritom uplynulo osem mesiacov a v predmetnom období mal okresný súd iba nariadiť pojednávanie (25. januára 2024, 29. februára 2024), aby ho následne zrušil. Okrem toho mal vykonať iba jednoduché procesné úkony (vyžiadanie plnej moci od žalovaného). Takéto rušenie nariadených pojednávaní považuje sťažovateľka za neefektívny a nesústreďený postup, ku ktorému dochádza v napadnutom konaní pravidelne. Odkazuje pritom na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej ani dlhodobá práceneschopnosť zákonného sudcu a ani vyhlásenie mimoriadnej situácie na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky (v období pandémie choroby COVID-19, pozn.) neospravedlňujú takéto rušenie pojednávaní zo strany konajúceho súdu.

4. Sťažovateľka aj s ohľadom na predošlé rozhodnutia konštatuje, že predmetná vec sa nevyznačuje právnou ani faktickou zložitou, ktorá by ospravedlňovala jeho dĺžku. Prietahy teda nemôžu ísť na jej vrub ako strane v konaní, ale práve na vrub konajúcemu súdu, zdôrazňujúc, že oneskorená spravodlivosť je prakticky odopretá spravodlivosť. Okresný súd si bol vedomý, že v predmetnej veci boli ústavným súdom už opakovane konštatované prietahy v konaní, preto mal byť vo svojom ďalšom postupe obozretnejší a dbať vo zvýšenej miere na to, aby už k prietahom nedochádzalo. Napokon sťažovateľka poukazuje aj na význam predmetného konania (predmetom konania je posúdenie, či zmluva o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere je bezúročná a bez poplatkov, pozn.), pričom neúmerná dĺžka tohto konania má dopad na jej právnú a finančnú neistotu. Svoju ústavnú sťažnosť teda považuje za dôvodnú nielen vo vzťahu k porušeniu svojho práva na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty, ale aj z dôvodu odmietnutia spravodlivosti aj vo vzťahu k základnému právu na súdnu ochranu, resp. právu na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

5. Uplatnenú náhradu finančného zadosťučinenia vo výške 2 000 eur sťažovateľka odôvodnila aj nerešpektovaním príkazu konať v náleze ústavného súdu č. k. III. ÚS 205/2020-45 zo 4. februára 2021, pričom predmetnú sumu podoprela pomerne zložitým výpočtom keď uviedla, že za jeden mesiac trvania konania si uplatňuje finančné zadosťučinenie vo výške 58 eur až 77,50 eur. Výslednú sumu za osem mesiacov navýšila o 50 % z dôvodu zachovania vzťahu primeranosti medzi utrpenou ujmom a poskytnutým odškodnením, o 20 % z dôvodu, že na prietahoch nemala žiadne zavinenie, a ďalších 20 % z dôvodu, že prietahy vznikli z dôvodu nečinnosti okresného súdu.

### III.

#### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým postupom okresného súdu došlo k porušeniu sťažovateľkinho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 47 charty, resp. jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote čl. 6 ods. 1 dohovoru a s tým súvisiaceho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 156/2023-30 z 13. júla 2023.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) spoločne. To isté platí aj vo vzťahu k čl. 47 charty (III. ÚS 599/2021).

8. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

10. Ústavný súd v prvom rade podotýka, že predmetnom posudzovaní ústavného súdu je obdobie medzi právoplatnosťou nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 156/2023-30 z 13. júla 2023 (20. júl 2023) a podaním jej ostatnej ústavnej sťažnosti na prietahy v napadnutom konaní (14. marca 2024). Ide teda o obdobie presahujúce 7 mesiacov. Postup okresného súdu v predmetnom období s poukazom na zrušené termíny nariadených pojednávaní nebol celkom zrejme ideálny. Ústavný súd dožiadaním v informačnej kancelárii okresného súdu navyše zistil, že 1. marca 2024 došlo k zmene zákonného sudcu a z tohto dôvodu bolo 19. marca 2024 zrušené aj pojednávanie nariadené na 26. marec 2024. Samotné časové obdobie, v rámci ktorého mohol

ústavný súd posudzovať potenciálne porušenie základného práva na prerokovanie bez zbytočných prieťahov (a s poukazom na odmietnutie spravodlivosti aj základného práva na súdnu ochranu), predstavovalo ale iba 7 mesiacov. Túto dĺžku napadnutého súdneho konania samu osebe ale ústavný súd zatiaľ nemohol považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná.

11. Aj s ohľadom na relatívne krátky časový úsek od právoplatnosti predošlého nálezu v predmetnej veci do podania novej ústavnej sťažnosti preto ústavný súd uzavrel, že v tomto prípade nemohlo ísť zo strany okresného súdu o nečinnosť (resp. o neefektívnu činnosť) v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

13. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania stále vykazoval nedostatky v zmysle nečinnosti alebo neefektívnej činnosti (t. j. prieťahy počítané skôr v rokoch, a nie v mesiacoch), toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 3. apríla 2024**

**Miloš Maďar**  
**predseda senátu**